

Reunió clandestina

Pel sostre de l'antiga fàbrica voleien tot de coloms. Prop d'allà, al primer pis, en Max, l'Ívia i en Bolo, amagats rere un balconet, observen el grup de gent de la planta de baix. Són vint persones amb màscares que envolten l'escultura d'un gran número deu negre.

—Mireu —diu el líder, que té una veu semblant a la del Teto de tercer—: en unes setmanes derrocarem l'escultura al dotze i hi col·locarem la nostra. Instaurarem el culte al deu. Perquè tenim deu dits! —crida—, perquè som *tenteens*! —i tothom, mans amunt, dits desplegats, crida amb ell—. *Tenteens! Tenteens!* —i dels crits, un estol de coloms alça el vol.

—Vinga —segueix el líder quan els ànims es calmen—, assagem el ball. Fem dos grups.

En Max es queda pensatiu: sí, poden fer dos grups, vint es divisible per dos.

En una divisió exacte tenim que:

$$a : b = c$$

- a és **divisible** per b
- b és un **divisor** de a

1. Aparella els nombres següents, indicant quin es divisible d'un d'ells i quin n'és divisor: 4; 34; 6; 78; 2; 67.

L'Ívia ha connectat uns auriculars al seu mòbil i, mitjançant una aplicació, prova d'esbrinar la cançó que el grup balla.

—És dels Z Factor —diu. Aquest és el grup de moda a Izeland.

Després d'un ball, els *tenteens* tornen a reunir-se al pis de baix.

—Mireu —fa el líder—, aquest és el nostre pla —i treu un paper.

—Carai —remuga en Bolo—, el paper no es veu de res.

—Espereu —diu l'Ívia—, potser amb el mòbil... —i hi programa una fotografia amb temporitzador.

Amb cura de no ser vista, l'Ívia passa el mòbil, connectat als auriculars, entre els barrots del balconet i, de mica en mica, fa abaixar-lo, sostenint els auriculars per l'altre extrem. Un instant més tard, apuja el mòbil. La pantalla presenta una fotografia del paper. «Guai!», diu.

—Farem això —segueix el líder—: durant uns dies uns quants voluntaris repartirem fulletons de propaganda per convèncer el poble del canvi d'escultura!

En Max fa un cop d'ull a la fotografia.

PLA DE MÀRQUETING SETMANAL

Dia	Voluntaris	Fulletons
Dilluns	2	5.664
Dimarts	3	9.872
Dimecres	4	12.712
Dijous	5	23.978
Divendres	6	47.496
Dissabte	9	84.564
Diumenge	10	104.877

—Però és veritat —diu el Bolo en veu baixa—, tenim deu dits. Per què llavors a Izeland el número dotze és més important? —Però en Max no respon, que encara mira la foto.

2. Tal i com es planteja el pla, no tots els voluntaris que treballin un dia determinat podran repartir el mateix nombre de fulletons. Quins dies de la setmana podran fer-ho? Ajuda't del quadre de la pàgina del darrere.

Aquests són els **criteris de divisibilitat** d'alguns nombres:

- Un nombre és **divisible per 2** si acaba en 0 o parell.
- Un nombre és **divisible per 3** quan la suma de les seves xifres és 3 o múltiple de 3.

132 és divisible per 3 ja que $1 + 3 + 2 = 6$, i 6 és múltiple de 3

- Un nombre és **divisible per 4** si les dues últimes xifres són 00 o múltiples de 4.
- Un nombre és **divisible per 5** quan acaba en 0 o en 5.
- Un nombre és **divisible per 6** quan és divisible per 2 i 3.
- Un nombre és **divisible per 9** quan la suma de les xifres és 9 o un múltiple de 9.
- Un nombre és **divisible per 10** quan acaba en 0.

3. Digues si aquests nombres són divisibles per 2, 3, 4, 5, 6, 9 i/o 10. Justifica la resposta.

a) 6.796   b) 98.775   c) 3.593.490

—*Tenteens! Tenteens!* —crida el grup al pis de baix.

—Mireu —fa en Max baix, baixet— us explico perquè a Izeland el número dotze es més important que el deu. Doncs per la mateixa raó que hi ha coses que es venen en dotzenes. Per exemple —i en Max estén les mans—, si aquí tingués una dotzena d'ous...

Llavors se sent un fort so elèctric al pis de baix: l'escultura negra del deu s'il·lumina de cop i, flaix!, a les mans d'en Max apareixen dotze ous sense caps ni res. «Però què...?», fa ell.

—Heu vist la llum? —fa el líder dels *tenteens* al costat de l'escultura—. Ja us havia dit que aquest quars negre del volcà Ko és especial.

Al primer pis, en Max prova de retenir els dotze ous a les mans però al final la meitat se li escapoleixen i li rebenten als peus. Un d'ells, però, no s'ha esclafat i rodola per terra, s'escola entre els barrots del balconet i cau al pis de baix. Amb un gran soroll, rebenta enmig de la sala, deixant una estesa de clara i rovell a tocar de l'escultura.

—Es pot saber què...? —fa el líder, que alça la vista amunt.

Per ocultar-se encara més, en Max, l'Ívia i en Bolo fan una passa enrere que provoca que els coloms del seu voltant s'hagin d'apartar. Llavors, en Bolo mou les mans ràpid i en totes direccions, i un estol de coloms desplega les ales i es posa a volar pel sostre de la nau.

—Maleïts coloms —fa el líder—, vinga a pondre ous i a procrear. I després, de cara al grup, afegeix—: Va, continueu el ball!

—Això ha estat... —diu en Max en veu baixa i ulls molt grossos— in-cre-ï-ble. —Els altres dos, callats, fan que sí sí amb el cap.

Amb l'aparició dels ous, en Max ja no s'enrecorda d'explicar la raó de la importància del número dotze. La sap, però: El dotze és un nombre petit però amb una gran quantitat de divisors. Per tant, va bé per fer-ne parts i per això es comercialitza en dotzenes.

4. a) Quants divisors té el 12? Quins són?

b) Quants divisors té el 10? Quins són?

5. Quants ous compraria un client en cada cas si, d'una dotzena, en volgués...?

a) Un quart   b) Un terç   c) Una cinquena part

En Max, l'Ívia i en Bolo estan massa excitats per parlar del dotze.

—I si ho dic jo? —salta en Bolo— Vull... —diu estenent les mans— tres-cents quaranta mil nou-cents sis...

—No! —fan a l'uníson en Max i l'Ívia intentant tapar-li la boca.

—...milions de caramels —acaba dient en Bolo i, flaix!, una cascada de caramels li cau damunt. La força d'aquell riu de colors es tal, que s'emporta en Bolo, l'Ívia i en Max pis avall.

Conti-
nuarà